

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Januárus' 24-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Északi Amerika.

A' *Philedelphiai* újságlevelekben ilyen híradás jött-ki: — " *Hollandiából* az *Amphitrite* nevű hajón, mindenféle mestereberek, szántóvetők, kertészek, faze- kasok, szabók, tsizmadiák, kenyérsütők, mészárosok, átsok, asztalosok, műszer- számtsínálók, takátsok, serfőzők, aranyo- zók, gyémántmetzők, vinczellérek (szőlő- mivesek), molnárok, harisnya- (strimfi) szövők, kovácsok, kerékgyártók, varrósze- mélyek, tzuor fejerítők, pálinkafőzők, ju- házok, tésttanémü- sütők, pintérek (ká- dárok), üvegesek, kőmivesek, 's a' többi, még gyermekek, 's és szolgáló leányok is érkeztek ide, kik mind szolgálatot keres- nek olyan gazdáknál, a' kik azon summáts- kát, melybe az ő ide való utazások került, érettek a' hajósnak lefizetik.

Hadnagy *Cunningham*, annak a' *Firebrand* nevű Amerikai hajónak vezére, mellyet a' Spanyol hadi hajók a' *Meksikói* öbölben meg- támadtak, *Új Orleans* városában hadi ítélő- szék' eleibe állittatván, azért, hogy: nem ő volt-é a' történetnek okozója? ártatlan- nak találtatott, 's a' vád alól betsülettel feloldoztatott.

Innét *Új Orleans* bol, valamint a' tengeren úgy a' szárazon is, sok minden- féle hadi és egyéb készületekből álló száll- itványok indultak útnak mostanság a' *Mek- sikói* birodalomnak azon partjai felé, a' hol az *Insurgensek* *Matagordát* elfoglalván, azt jól megerősítettek, 's egy közönséges

hadi lerakodásnak bellyévé tsináltak. Ez a' *Matagordai* út már most az a' közösülés' útja, mellyen a' *Meksikói* belsőbb vidéke- ken tusakodó *insurgens* feregeknek álla- potjáról egy időtskétől fogva gyakrabban lehet hírt venni, mint minekelőtte még a' Királyi ármáda innét el nem nyomattatott volt. Az *insurgensek*' Májor-Generálissa (*Generalissimusa*) *Soublet*, a' maga alái- rása alatt hatalmas *Bulletineket* adottki *A r- raguaban*, mellyek között a' 4-dik a' múlt *September*' 8-dikán jött-ki, 's a' Spa- nyol K.seregnek egy újabb megverettetését adja-elő, a' melly szerént ezek 500 ele- sett vagy megsebesedett, 's 300 elfogatta- tott embereket, és sok fegyvert 's egyéb hadi készületet vesztek.

Meksikóbol, a' fő városbol, azt írják, hogy ott a' *Jesuitákat* — tavaly a' Vice- Király a' magok *Collegiumaikba* 's *Nevelő- házaikba* fényes pompával visszahelyhez- teté. *Viszszatétettetteknek* mindjárt az el- ső napján 28 *Novitziusokat* kaptak. *Pater Castanizzo* neveztetett *Rektorjokká*.

Francisco - de - Paula nevű Spanyol *Brigg* tavaly *Oktoberben* a' *Napkeleti Flo- ridai* partoktól a' tengerre kivezén, a' ha- jós legények nem soká a' magok tisztjeik ellen felkeltek, rajtok erőt vettek, 's őket valami tizedmagokkal egy *Kutterre* rakták, kevés rossz vizet 's eledelt is adtak nekik, 's azzal istennek ajánlották őket. Ezen tiszték azonközben nem soká szerentsésen partra kaptak, az elpártolt köz legények

pedigagy darabig gyaníthatóképpen ten-
gerit raadozó mesterséget fognak üzni, 's
idővelglám is ők valamelyik insurgens hajós
tsoporthoz fogják magokat tsatolni. A' ve-
zérjek Al-tsajkás volt a' *Francesco-de-Paulán*.

Déli Amerika.

Ha az itt következő tudósítás meg ta-
lál valóságosúlni, úgy a' Generális Mac-
gregor vitézi érzékenységének nagyon meg-
kellett illetetni, mert oda hagyta a' *Vene-
czuelai* insurgenseket. A' tudósítás *Vene-
czuelából* November' 13-dikán dátálja ma-
gát, 's így adja elő a' történetet: — "A'
Patriota insurgensek, birtokában vannak
Barcellona és *Cumana* nevű tartományok-
nak, kivéven *Cumana* fő városát, melynek
ostromlását Generalis Marino tüzesen foly-
tatja. Insurgens Generális *Cedeno*, Guya-
nának déli részeit, Gen. *Valdes* pedig, az
Uj-Grenadai seregekkel az egész *Veri-
nas* tartományát, tartják elfoglalva. A'
Macgregor vezérlése alatt volt közép ár-
máda azonközben, az Oktob. 28-dikán történt
győzedelmeskedés után, *Juncal* mellől,
a' hol a' verekedés történt, a' fő városnak
Caraccas nak fogott vala, hanem, mint
látszik, az insurgens vezérek ezen előre va-
ló nyomulásközben a' további hadakozás-
nak folytatására nézve egymásközött meg-
hasonlottak, 's a' több Generálisok' véleke-
dése a' Macgregor jóvállásán, a' ki egye-
nesen *Caraccas* ra akart volna menni, győ-
zedelmeskedvén, ezért Macgregor megbosz-
szankodott, 's az insurgens armádát oda
hagyván által evezett *Szent Tamás'* szigeté-
re; a' melly történet után ez a' közép ár-
máda két részre oszlott, 's az egygyik a'
Guyanai, a' másik pedig ahoz a' *Cumanai*
armádához tsatolta magát, melly most a'
fő várost *Cumanát* ostromolja. A' melly
megoszlásból azonnal azt a' hasznot vette a'
Királyi armáda' vezére *Morales*, hogyszél-
lyel veretett seregeit özsze gyűjtötte 's *Ca-
raccas* városának fedezésire fordította.

Brasiliából a' Bahiai öbölből így irt
egy hiteles Anglus tudósító a' múlt Okto-

ber 30-dik napján az Anglus Kapitány Tu-
ckey' expeditziójáról: — „Fájlalom, hogy
kémentelen vagyok jelenteni, hogy az az ex-
peditzió, mellyet a' mi országlószékünk
ezen 1816-dik esztendőnek elején a' Kapi-
tány *Tuckey* vezérlése alatt a' Congo vi-
zibe küldött, szerentsétlen véget ért. Va-
lamint minden efféle régibb expeditziókban
történt, hogy az embereknek, a' kik az er-
re való plánomot készítették 's annak vég-
rehajtásában is jelenlévő munkás személyek
voltak, nagy talantumjok és tapasztalássok
mellett is, sem az időre sem a' megkíván-
tató eszközökre nézve, nem éltek elegendő
előre való vigyazással; így esett, mint lát-
szik, most is a' dolog. Minthogy azonköz-
ben kétségkívül mind ezekről hivatalsze-
rént való módon fog a' közönség nem soká
tudósíttatni, erre nézve én elégnek tartom
most tsak az itt következőket említeni: —
Azon két hajók, *Congo* és *Dorotya*,
mellyek az expeditzióra fordítottak, tsak
a' hajósmester *Fitzmaurice* vezérlése alatt
érkezének-meg ide az Afrikai part mellől
28 napok alatt. Kapitány *Tuckey* e' hó-
nap' 3-dikán 's az ő hadnagya 5-dikén mul-
tak-ki a' világból. Az expeditzió, mint a'
megmaradott emberek hozzá vetnek, Ju-
lius' 3-dikán érkezett vala meg a' Congo'
torkához. Elől a' *Congo* nevű *Shoop* ment,
melly úgy tsinálva, hogy széles feneke lé-
vén, a' vízben ne nyomúljon-le mélyen.
Őtet kevés távolságra követte a' *Dorotya*,
melly a' terhet szállította. Valami 120 An-
glus mértföldnyire haladtak vala fel a' vi-
zen, de a' honnét tovább evezni még
apró tsajkákkal is lehetetlen vala, elháritha-
tatlan akadályok miatt, mellyek közzé tar-
tozott nevezetesen a' víznek felettebb nagy
rohanással való sebes folyása, 's tsavargása.
Azonban minthogy az expeditzió oly hata-
rozással indult vala meg, hogy célzásától
mind addig el ne álljon, míg tsak valami
utat módot lát maga előtt, tehát az embe-
rek a' hajóbol a' szárazra kiszállván, a' leg-
terméketlenebb és hegyes-völgyes vidéke-

ken mind addig nyomúltak előre, míg a' szomjuság 's lankadtság miatt megállapodni nem kentelenítették, 's a' tovább való nyomakodást egészen lehetetlennek lelni által nem látták. Minekutánna ezen kínos út-
zást 150 mértföldnyire terjesztették volna (a' melly 120 mértfölddel van tovább mint a' mennyire valaha valamelly Európai ember ezen vidékekre benyomúlt), az a' remenség táplálván 's erősítvén őket, hogy hajóikra ismét majd felkaphatnak, bizodalmasan vissza tértek. De megsalattattak; a' nagy erőlködés erőt vett a' természetben. Úgy hallottam, hogy azután hogy hajójikhoz vissza érkeztek, az 55 ember közzül, a' mennyin voltak, az első 24 órák alatt 25-tön haltak-meg, a' kik között voltak nevezetesen az expeditzióhoz tartozó minden tudósok. A' megmaradtak között még csak 8-tzan találtattak olyanok, kik a' hajó kormányozásra allammatosok lehetnének. Úgy látszik azonközben, hogy leginkább az éhség erőtelenítette-el őket ily nagyon: melyre nézve reménleni lehet, hogy itt már most eleségre kapván, talám azok, a' kik még még nem haltak, ismét nem soká lábra fognak kapni. —

„*Fitzmaurice* azt mondja, hogy ha a' veszedelemnek mostan előfordúlt okán kívül valami egyéb nem találna elő fordulni, ő azon vidékeken, a' hol most jártak, véghetetlen meszsziire be tudna menni Afrikába, mivelhogy az ott lakó nemzetségek és Fejedelmek felettébb gyávák 's félelmesek. Az ő Királyaik vagy Fejedelmeik most sem tettek sohol semmi akadályt; előre megkérítettvén, nagy készséggel megengedték a' földjeiken való általmentelt mindenütt. Kevés fizetésért vezető Szeretseneket is kaphatni a' mennyi kell. *Fitzmaurice* és a' hajó' seborvosa, a' ki életben maradt, azt mondják, hogyha az ÁnglusOrszáglószék még egy ilyen expeditziót készített és küld-el Congóhoz, ők akkor is örömet el fognak oda menni, 's reménlik, hogy akkor szerentsébben fog a' dolog végződni.“

Párisi újságlevelek erősítik Madridi tudósítások után, hogy a' Spanyol Király arra a' határozásra vette volna magát, hogy tizenkét Biztosokat küldjön Amerikába, hatot tudniillik Mexikóba, hatot pedig a' Plata mellyéki tartományokhoz *Buenos Ayresbe*, hogy tegyenek az insurgenseknek bizonyos ajánlásokat. Hanem másfelől meg úgy beszélnek, hogy *Sevillában* 8000 emberek vettek volna parantsolatot, hogy *Kadiksbá* marschirozván, ott a' Gróf és Generális *Abisbal* vezérlése alatt üljenek hajóra és evezzenek Amerikába az elpártolt nemzeteknek meghódoltatássokra.

Az *Esmeralda* nevű Fregát, melyet a' Spanyol kereskedők oly végre készítették-fel, hogy a' *Kadiksi* öblökben olálkodó sok prédáló hajókat kergesse-el, Dec. 13-dikán kivezett a' *Kadiksi* kikötő helyből. Ezen hajónak felkészülésére költséget ugyan a' kereskedők adtak, hanem a' Király' tengeri tisztjei vezérlik a' hajót. *Sabina* nevű Fregát készül, hogy evezéssét *Vera-Kruz* felé vegye; 16 száz emberekből álló fegyveres sereget viszen oda. — *Majorkából* egy lineahajó, 3 Fregátok, 's két briggek fognak minden órán útnak indulni, hogy a' *Spanyol Konzult* Algiriába kísérjék, hanem, mint hallik, azután onnét ezek is az Amerika ellen készülő expeditzióhoz fogják tsátolni magokat.

Infans Don Francisco, a' IV-dik Károly volt Spanyol Király legfiatalabb fia, a' ki eddig az apjával 's anyjával egyetemben *Rómában* tartózkodott, oly rendelést vett vala a' hátyától a' most uralkodó Spanyol Királytól *Ferdinandustól*, hogy menyen *Madridba*, hanem útjában, mikor már a' *Cenis*' hegyén is által ment volna, olyan újabb parantsolatot kapott tőlle, hogy még most, tovább való rendelésig, csak szakaszsa félbe az útját. Ehezképpest *Turinba* állapodott-meg a' nevezett *Infans*.

Egy újabb végzése által ismét szorosán megtiltotta a' Király, valamint az Európai ügy az Amerikai Spanyol Státusokban is az Angliai gyapott vagy pamut-portékákat.

Portugallia.

Még talám el sem olvasták sok olvasóink közeli újságleveleinkben azt a' tudósítást, hogy a' Portugallus Király *Brasiliából*, *Európai Státusainak* meglátására, és a' *Spanyol Királlyal* való találkozásra 's tanácskozásra fogna jőni, 's már más újabb levelekből ellene kell mondanunk előbbeni tudósításunknak, a' mellyek ezt egészen fundamentum nélkül való hírnek lenni erősítik.

Nápoly.

A' *Bétsi Beobachter* annak a' tudósításnak is egyáltalában ellene mond most, a' mit ezen napokban a' *Majlándi* újságvelekből *Lampedosa* szigeteről írt vala, hogy tudniillik ezt a' Nápolyi Király az Amerikai Egygyesült Státusoknak által engedte volna. Azt mondja a' *Beobachter* írója, hogy ő későbbre bizonyosabb kütfőkből tudósított arról, hogy ez az egész általengedés, minden előbeszélletett politikai és geographiai környúlállásaival egyetemben, semmi hitelt nem érdemel. Nem igaz, hogy az Anglusok azon dolgoztak volna, hogy ennek általengedtetését megakadályoztathassák, nem igaz hogy ennek általengedtetését magok az Amerikaiak is kívánták volna, nem igaz hogy *Lampedosa*-nak olyan kikötőhelye volna, hogy linéahajók is belé férhetnének; 's mese, hogy egy Anglus hadi biztos a' szigeten lévő erdőket által engedni nem akarja, mert ott erdő sintsen.

Hayti.

Nem régen írtuk, hogy a' Frantzia Királytól bizonyos Biztosság érkezvén *Port-*

au-Prince városába *Pethion*hoz az Elölülőhöz, 's tőle sikertelen választ kapván, onnét útját *Cap-Henribe* vette, hogy *Henrik Királynál* is próbát tegyen. Az *Udvari Újság*, a' melly *Hayti* szigeten nyomtattatik, hivatalszerént való tudósítást adott-ki affelől, hogy mitsoda fogamatja lett *Cap Henriben* is ezen Biztosság' iparkodásának: — "A' Frantzia Biztosok, így szoll a' nevezett újság, nem látorkodának bevezni a' *Cap-Henry*' kikötőhelyébe, hanem csak egy *Ney-Yorki* hajó' Kapitányának adtak által két levelet, oly kéressel, hogy azokat szolgáltatassa kezébe *Henrik Királynak* (*Christophnak*). Tudtára esvén ez a' dolog *Henrik Királynak*, ő maga elküldötte *Minister Hertzeg Marmeladét* a' kikötőhelybe ezen leveleknek általvételérés: hanem — így kiált-fel a' feljebb nevezett újság — képzelni lehet melly nagyon el kellett ezen Ministernek bámolni, mikor látta, hogy a' leveleknek horitékjára nem ezek a' szók vannak írva: *Adassék ő Felségének, Hayti szigete' Királyának, Cap-Henry városában*, hanem csak ezek: *Adassék Generális Christoph Urnak, Cap-François városában*. Urának ily megbántatását szemlélvén *Hertzeg Marmelade*, annyira megmérgeződött, hogy a' leveleket felbontatlan vissza vetette az Amerikaiaknak, kik is a' *Minister Ur'* nagy felindulását látván, vitorláikat a' tengernek hotsátani 's *Cap-Henrit* azonnal és nagy sietséggel oda hagyni jónak találták, ne hogy a' *Szeretseneknek*, kik a' dolgot megtudván már tsoportosan a' kikötőhely felé gyülni kezdetek vala, kezekbe akadjanak. — *Pethion* ellen rútol kikelt a' *Henrik Király Udvari Újságírója* ezen tikkelyben, azt vetvén szemére, hogy ő a' sziget' szabadságának és függetlenségének árulójává lett, 's a' Frantzia országlószékkal titkos alkudozásba bortsátkozott légyen azeránt, hogy *XVIII-dik Lajos Királynak* az egész szigetet alája fogja vetni.

Nagy Britannia.

A' Régens Printznek egy új parantsolatja szerént nem fogják az Ánglusok ennekutánna úgy nevezni, mint eddig, lineat fregát, brigg, sloop 's egyéb effele hajónak, hanem csak az ágyuk' számáról fogják őket nevezni, p. o. a' 70 ágyust hetven, az 50 ágyust ötven, a' 20 ágyust husz ágyus hajónak.

Hunt egész egy Vándorló Orátorrá lett, Winsorbol Báthba ment, hogy itt is olyan népgyűlést tartson, mint amott tartott. Kerte a' Báthi polgármestert, hogy hirdettessen népgyűlést, mellyet ez nem tselekedvén, ő maga meghívta kifüggesztett hiradás által a' lakosokat, hogy Januarius' 6-dikán gyülekezzenek össze szó-hallásra. Az előjárak azonközben minden előrevaló vigyazásbeli készüléteket megtettek, hogy valami olyan következése ne legyen itt is a' deklamálásnak, a' milyen Dec. 2-dikán Londonban lett vala.

Coppinger nevű Londoni kereskedő, kinek testvér ötse Bordeaux városában lakik, ettől egy levelet vitt Januarius 4-dikén a' Londoni polgármesterhez. A' levél Dec. 28-dikán indúlt Bordeauxból, 's a' van benne: — "Én igen jó kútfőből tudom, hogy az Angliai híres Rebellis Watson, a' fiut, itt Bordeauxtól nem meszsze, Pouillac nevű faluban megtalálták 's elfogták légyen." — A' polgármester azonnal közlöt a' levelet a' belső dolgokra ügyelő Ministerrel is: de azt írják egy más tudósításban Londonból, hogy most sem az igaz Watson fogták-el. A' neve annak, a' kit elfogtak, Dale. Tsak azért fogták el most a' Bordeauxban történt összeesküvésnek kivilágosodásakor ezt is, hogy passus nélkül találtak.

Azok a' sok népgyűlések, mellyek Angliában most itt majd an ott tartatnak, következő megjegyzésekre szolgáltatnak okot a' Ministerek' újságának a' Kurirnak: — "Azon utóbbi népgyűlésekben, mellyeket a'

lázasztók oly célzással tartottak vala, hogy Constitutziókat 's országlásunk módját felforgassák (mert ez az ő tulajdonképpen való céljok, mellyet a' *Parlamentum' refolmáltatásának* neve alatt rejtegetnek), szüntelenül arról deklamáltak, hogy a' Ministerek, a' népnek felelemben való tartatása, 's járom alá való hajtatása végett, 150 ezer emberekből álló ármádát tartanak lábon. Ezek a' nép' orátorai meggyözni szeretnék a' népet affelől, hogy ez a' felettebb nagy katona-erő valósággal Nagy Britanniában és Irlandiában találtassék. Az egész dologban csak ennyi az igazság, hogy a' mi egész fegyveres erőnk, a' mi Európában és Európán kívül 's még a' Frantzia országban lévő seregeinket is mind össze számlálván, teszen 150 ezer emberekből álló ármádát. A' mi *Napkeleti Indiai* szélesen kiterjedő biztokainkat 20,000 emberek védelmezik. Más kissebb 's nagyobb seregeink a' jó reménység-fokát, *Máltát*, a' *Jóniai* szigeteket, a' két *Kanadát*, *Új-Skotziát*, *Jamaikát*, 's egyéb Napnyugoti Indiai szigeteinket, valamint szintén a' mi *Demerari*, *Berbice*, és *Essequibo* nevű plántatartományainkat őrzik, úgy hogy, az az egész hadi erőnk, a' melly Nagy Britanniában van, nem teszen többlet 25,000 embereknél, a' melly sereg tsak valami 7 vagy 8 ezer emberrel haladja felyül a' mi Frantzia revolúzió előtt fennállott hadi erőnk, pedig tudjuk azt, hogy a' mi akkori népeségünk 2 vagy 3 millioval kissebb volt, mint a' mostani. Hát ez é az a' fennálló véghetetlen ármáda, melly által ily sok millió embereknek elnyomattatni és járom alá hajtatni kell? Ki erősitheti azt, hogy a' szabadság ekkora katona erő miatt veszedelemben foroghat? Senki se'. E' tsak a' zabolátlan-ságnak 's engedetlenségnek lehet felelmes. Gyengébb ez, hogy sem a' Constitúzió ellen valamelly lépést tessen: hanem tsak ugyan elég erős, mint mi reméljük, arra, hogy a' Constitúziónak igaz ellenségeit felelemben tartsa."

Frantzia Ország.

Bordeaux városában Dec. 24-dikén a' tsendesség már egészen helyre állott volt, hanem az özszeesküvésnek imitt amott a' környéken tálatató tagjait még ekkor is fogdosták össze. Az Anglus levelekben 200-ra tétetik a' már elfogattak' száma. Ugyan ezek a' levelek a' volt Császári Mameiuk seregnek egy Obersterét mondják az özszeesküvés' indítójának lenni, a' ki Párisból jött volna Bordeaux városába az özszeesküvés' organizálására. Egyéberánt az egész dolog nem nagy felindulást okozott, részszerént azért, hogy a' Politzia előre tudósítatván felőlle, szép tsendesen elejit vette, részszerént pedig azért is, hogy az egész társaság nagyon allyas tagokból, hivatalnákül lévő személyekből, 's oly emberekből állott csak, a' kiknek semmi vagyonyok nem lévén efféle zenebonatsinálások által iparkodnak valamire kapni. Lyonban és Toulousében még tart a' részesek' özszefogdostatása, 's számosabb is, mint Bordeauxban. Az özszeesküvésnek valóságos céljáról még nem irnak. Az a' remenség ketsegtette a' lázzatókat, hogy a' gabona' drágasága miatt közönségesen uralkodó béketelenség miatt most az allyas népet könnyebben a' magok részekre hódithatják.

A' Király egy végzése által azt rendelte, hogy a' Szent Mihály' Rendje ennekutánna egyenesen csak a' tudományoknak és mesterségeknek virágoztatására buzdító megjutalmaztatásul szolgáljon 's csak a' tudományokban 's mesterségi találmányokban magokat megkülömböztető személyeknek adattassék. A' tagok' száma százra határozott. Dec. 31-dik napján 45 ilyen ritkább talentumú tudósokat nevezett a' Király ezen Rendnek Rittereivé.

Egy más rendelése által Saint-Denisben (hol a' Királyi temető van) egy új Káptalant állított-fel a' Király, Királyi Káptalan nevezet alatt, melynek igazgatója mindenkor az Udvari Fő Pap (Alamiiransus) leszen. A' tagjai 20 Püspök- és 24 másodrangú Kanonokok lesznek. Elelmekre esztendonként 250,000 Frankok rendeltettek.

Még egy más rendelésében ekképpen szoll a' Király: — "Mint hogy fontos dolog az, hogy a' fő város' nemzeti örző seregének kormányozása oly vezérre bízattassék, ki a' maga talentomait és erántunk való jó hajlandóságát már megbizonyította; és mint hogy mi, a' mi ötsénk a' Reggiói Marschal Hertzeg (*Oudinot*) eránt az ő jó és hűséges szolgálataival való megelégedésünknek egy egészen különös és személyes bizonyosságát akarjuk mutatni, erre nézve mi őtet a' Sequana departamentjebéli nemzeti örző seregek' Inspektorává, 's a' Párisi nemzeti örző seregek' Kommandánsává nevezzük.

Orosz Birodalom.

A' Császár Dec. 24-dik napján fényes pompával tartotta a' maga születésének 40-dik emlekezes napját, mellyet, az Udvari bálozások, világosítások, 's egyéb fényességek között, igen emlekezetessé tett ő Cs. Felsége ezen alkalmatossággal az által, hogy a' katona tisztek' fizetésit, még a' Stábális tisztekét is az Obersterig felfelé, örökösen megkettőztette, 's asztali pénz nevezet alatt a' Generalisokét is jóval feljebb emelte, tudniillik a' Regiment Kommandánsét 3000, a' Brigadérosét 4000, az Osztályos Generalisét 6000, 's a' Kommandírozójét 10000 Rubelekkel nevelte.

Ján 21-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzedulában 373 — forintot,
— egy Császári aranyért. — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr.

Ján. 22-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 370 — forintot,
— egy Császári aranyért — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr.

Ján. 23-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 368 1/8 forintot,
— egy Császári aranyért 16 fl 54 kr. — egy Hollandus Aranyért — fl. — kr. adtak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

Ezen előadás a' Udvari Ujságban jött-
ki: —

A' Magyar Országi Posony, Nyitra, Trentsín, Liptó, Mozsony, Győr, Komárom, Vás, Veszprém, Szala, Soprony, Bars, Bekés, Báts, Pest, Hont, Székesfejérvár, Heves, Bereg, Somogy, Nograd, úgy a' Tóth és Horráth országi, Zágráb, Várasd, Körös, Posega, és Szerem T. N. Varmegyékből; továbbá Posony, Győr, Buda, Pest, Várasd, és Zagráb Királyi Szabad városoktól, úgy a' Kunságtól és Júzságtól ide küldetett Követeknek, a' folyó Januariusnak 16-dik napján déli 12 órakor Császár és Császárné ő Felségeknél a' Titkos Tanácsosi szalában közönséges audientziájok vala.

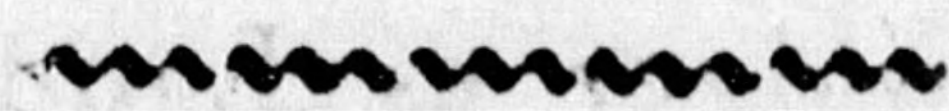
Minekutána a' Követ Urak, több itt Bétsben lévő Nemes Magyar Urakkal egyetemben, hintókban, ahoz illő pompával az Udvarhoz felmentek 's a' második szalában öszszegyülekeztek volna, Királyi Magyar Udvari Fő Cancellarius Gróf Erdődy Josef Ur ő Excellenziája által vezettetvén, a' Cs. K. Fő Kamarás Ur által a' Titkos Tanácsosi szalába bekisértettek, a' hol Császár és Császárné ő Felségek a' thrónusos kárpit alatt jobbjok és baljok felől a' nevezett Fő Kamarás úr, a' Testörző seregeknek Kapitányaik, a' General-Adjutáns Ur, a' Császárné ő Felsége Fő Udvari Mestere és Fő Udvarimesternéje, 's 6 polotás Fő aszszonyságok Udvarolván, fogadták.

A' Királyi Magyar Udvari Cancellarius Ur ő Exc. ja eleibe terjesztette ő Cs. K. F. gének a' Magyar Nemzet által a' Felséges Császári Ház eránt eleitől fogva bizonyított hűséget és hajlandóságot, 's ezen érzékenységeknek kinyilatkoztatásával öszsze tsatolta az ő Felségek' házasságához való szerentséltető kívánságait. —

Ő Felsége igen kegyes kifejezésekkel méltóztatott felelni 's a' Követ Urakat a' atyai kegyessége és kegyelmessége felől bizonyosokká tenni.

Az után Császárné ő Felségének nyújtotta-be az Udvari Cancellarius ő Excellenziája, a' Magyar Nemzetnek az ő Felségek' házasságához, való tiszta szívből származó és tisztelettel telyes kívánságait, mellyekre Császárné ő Felsége kegyes kifejezésekkel felelni méltóztatott.

Ezzel kijöttek a' Követ Urak az Udvarból.

Ő Császári K. Felsége kegyelmesen méltóztatott a' Kinmayer Huszár Regimentjében szolgáló Kapitány Nagy Jeszeni *Jeszensky Miklos* Urat, hasonlóképpen Pallini *Inkey Imre* és Báró *Perényi László* Urakat, Cs. K. Camerariusokká nevezni.

Magyar Ország.

O deschalchi Herczeg, kinek sok féle jótéteményei már nagy tiszteletet szerettek, most ujonnan azt az ajánlást tette, hogy a' Nyomorék katonák' segedelmökre esztendőnként 100 forintot fog a' Magyar Országi Hadi Kormányzéknél lefizetni. — Kassa Királyi város azt ajánlotta, hogy 7 Invalidusnak tartását egészen magára vállalja. — Nem külömben Eszék Királyi város a' mostani Invalidusok között lévő Eszéki fiaknak egész tartását holtokiglan által vette. — Remold Ur egyik vagyonos Pesti polgár, kinek a' Leopold nevű külső városban lévő háza Kaszárnyává tétetett, midőn a' Ns. Eszterházy Regimentnek 4-dik Osztálya abba beszállott, minden Legénynek egy icze bort, és egy font húst adott. —

Előfizetési Jelentés.

Minthogy a' Magyar emlékezetes Irásoknak első kötete csak 500 példázatban jött közre, és olly számos vevőkre és kedvellőkre talált, hogy az egész kiadás kevés idő alatt elfogyott, elhatároztam magamat, hogy Jósefnapi vásárkor folyó esztendőben az említett első kötetnek ismét 500 példázatban leendő megjobbítatott, és Tek. Kazinczy Ferencz Urnak fontos előbeszédjével meg bővített új kiadását Pesten Trattner Urnál megrendeljem. Lehet Februárius hónap' végéig reá 4 forintjával előre fizetni: Pesten Eggenberger, Müller és Kilián Könyvárosoknál és Tek. Pethe Ferencz, Pozsonyban Schwaiger és Landes Könyvárosok és Tiszt. Grosz Prof., Bécsben Schaumburg Könyváros, Debreczenben Tiszt. Sárvári Prof., Eperjesen Tiszt. Senovitz Prof.; Győrött Schwaiger könyváros és Tiszt. Síkos Prédik, Iglón Rummy György Városi Kamarás, Kassán Rummy József Kalmár és Dulházy Secretárius, Késmárkon Tiszt. Genersich Prof., Keszthelyen Tiszt. Sövegjáró Kristóf, Kolosváratt Tud. Döbrentey Gábor, Krasznán Mélt. Cserey Farkas Cs. K. Kamarás, Nagy Váradon Tek. Gedeon Prof., Pápán Tek. Pápay Sámuel, Rosnyón Tiszt. Farkas Rector, Sáros Patakon Tiszt. Vályi Nagy Prof. Sopronyban Wigand könyváros; Fő Tiszt. Kis Superint., Tiszt. Gamauf és Tud. Matskásy, Széphalmon Tek. Kazinczy, Veszelen Mélt. Mednyanszky Bárá Urnál, Karloviczon nálam.

A' Magyar Emlékezetes Irásoknak harmadik kötete, melly a' Magyar és Erdélyi Történeteknek fontos Documentumait foglalja magában (többi között nevezetesen előadja Kemény János önnön maga által készített biographiájának folytatását és végét) még a' folyó esztendőben Junius vagy Augustus hónapban közrebocsátom. Lehet ugyanezen kötetre, melly a' Budai Censura által egészen helyben hagyatott és mintegy 30 arkusból fog állani, Május hónap végéig 4

forintjával előre fizetni a' fenn megnevezett előfizetést szedő Uraknál. Az előfizetők nevei a' munkának eleibe fognak függesztetni. A' tsupa subscriptio vagy aláírás fontos okokból nem acceptáltatik, mert, a' mint engem' is az első és második kötetnél a' tapasztalás kárommal megtanított, sokszor marad aláírás fizetés nélkül. Az előfizetést szedő Uraknak szabadon jár a' tizedik példázat. Az ollyan Könyvárosok, kik több mint tíz példázatra Junius kezdetéig prenumerálnak, nyernek 25 p.centumos Rabatot. A' munkának ára lesz legalább 5 forint.

A' Magyar Emlékezetes Irások 4 dik kötete is kéz-írásban majd csak nem egészen készen vagyon és a' többi között nevezetesen foglalja magában azon fontos Documentumokat Mélt. Cserey Farkas Cs. Kir. Kamarás, Tek. Sárközy István és Mélt. Mednyanszky Bárá Aloyz Uraknak Archivumaiából. Ezen Munkámnak folytatása, jóllehet most nem Magyarok, hanem Rácok között Török Ország szomszédságában lakom, addig fog megjelenni, míg számos vevőkre és kedvellőkre a' két Magyar Hazában talál.

A' Magyar Emlékezetes irások' második kötetjét, melly Augustus hónapban ki jött, lehet venni Pesten Eggenberger, Müller és Kilián könyvárosoknál és Tek. Pethe Urnál, Bétsben Schaumburnál, Pozsonyban Wigandnál és Tisz. Gamauf Urnál, Kassán Rummy Kalmár Urnál, Késmárkon Genersich Prof. Urnál, Kolosváratt Tud. Döbrentey Urnál, Karlovitzon nálam.

Irtam Karloviczon Tót Országban 1817. Januarius első napján.

Rummy Károly György,

Bölselkedésnek Doktora, a' Görög nem egyesült Karloviczi Lyceumnak Igazgatója és Professzora.